

reforma, kakor jo nameravajo liberalci in social-demokrati za deželni zbor. Protestira se proti odprtju mej za tujo živino.

Hajdin. Na belo nedeljo je bil shod zaupnikov S. K. Z. Govorilo se je o kmetijski podružnici. Razpravljalo se je, kaj se tukaj kupuje in kaj prodaje. Podpisali smo peticojo proti uvažanju srbske živine.

Kozje. Dne 26. aprila je bil zaupni shod S. K. Z., ki je bil prav obilno in sijajno obiskan. Skoraj vse občine celega kozjanskega okraja so bile zastopane z večimi katoliško-narodnimi možmi. Se mnogo več bi jih bilo, pa slabo vreme in daljni pot jih je zadrževal. G. deželni poslanec dr. Jankovič je v poljudnih besedah razjasnil pomen S. K. Z. Na dnevnem redu je bilo več važnih točk, ki so se vse odobrile. Sklenilo se je, v kratkem sklicati shod na Planini, Imenem in St. Petru pod Sv. gor. Glavni shod bo vsako četrto leto v Kozjem. Vsi zaupni možje so protestirali, da bi se odprla srbska meja in se vsi podpisali na predlog za državni zbor. Vsa čast in slava vsem zavednim možem!

Globoko. Na zaupnem shodu pododbora S. K. Z. za Globoko, Bojsno in Pišce razmotrivale so se dne 26. aprila strogo narodno-gospodarske reči. Na različna vprašanja v tej zadevi odgovarjal je državni poslanec g. dr. Benkovič jasno in točno. Ob enem se je vpslala na visoko poslansko zbornico peticoja, naj odreče svoj pritrdilni glas pogodbi s Srbijo, dokler se iz nje ne odstrani točka glede uvoza živine in svinj. Enoglasno se je sprejela rezolucija, s katero izražajo zborovalci svojo nevoljo napram vladi pri strankarskem nastavljanju političnih uradnikov, kakor se je to zgodilo v Konjicah, v Šoštanju in drugod. Slovenci zahtevamo slovenske uradnike. Zborovalci izrekajo dr. Benkoviču, kakor tudi vsem poslancem Slovenskega kluba svoje popolno zaupanje in najtoplejšo zahvalo za njih delovanje v korist kmečkega stanu, obsojajo pa nepošteno politiko liberalnih poslancev, zlasti dr. Ploja.

Sv. Miklavž nad Laškimi. Pri nas se je vršil dne 26. aprila shod K. Z. za laški okraj in se je podpisala peticoja proti odprtju srbske meje.

Ormož. Tukaj se je vršil na belo nedeljo shod zaupnikov S. K. Z., na katerem se je razgovarjalo o vseh za kmeta perečih vprašanjih.

Cirkovce pri Pragarskem. Naši zaupniki kmečke stranke so vložili proti odprtju srbskih mej ugovor na državno zbornico.

Sv. Jurij ob juž. žel. Mnogoštevilni pristaši kmečke stranke so na visoko poslansko zbornico poslali protest proti odprtju mej za srbsko živino.

Sv. Anton v Slov. gor. V nedeljo dne 26. aprila se je vršil shod zaupnikov Kmečke zveze in so navzoči odločno protestirali zoper namero vlade, katera hoče skleniti s Srbijo kmetu škodljivo trgovinsko pogodbo. Zaupniki so se pogovarjali tudi o raznih drugih, kmeta zadevajočih vprašanjih. Vsi so bili ene misli tudi v tem, da s starostnim zavarovanjem, kakor ga misli vlada, predložiti zbornici. Kmetu ne bo mnogo pomagano. Naj bi torej gg. poslanci stvar vsestransko in temeljito presodili. Kmet je zlasti ogorčen nad tem, da bi moral k zavarovalni poslov in delavcev priplačevati.

Toda kmalu je spoznal, da ni nič s samskim življenjem. Zatorej si sklene na vsak način poiskati družico, naj velja kar hoče. Saj so bili še njegov oče oženjeni, ki vendar niso nič imeli, pa bi on, ki ima vendar nekaj pod palec, ostal na večno ženin. Misli je, katera bi bila najboljša. Bil je pa pri tem poslu zelo izbiren in ni hotel vsake. Vse, ktere je poznal, je po vrsti pretehtal. Ta se mu je zdela preošabna, ta prgrda, ona preuboga, a zopet ona je imela druge napake.

Konečno je sklenil, da bode Babnikova Jera najboljša. Bila je hči manjšega kmeta, in tako nekako srednje lepote. Z njim je bila najbolj prijazna izmed vseh vaških deklet.

Dolgo je čakal prilike, da bi govoril z njo odločno besedo. Oče, si je mislil, mi jo tako rad da. Po cele noči ni mogel spati, ker je vedno mislil na Jero. Ze zdaj je koval naklope, kako bodeta živela, koliko svinj bodeta redila itd. Se po dnevi, ko je pasel, se je popolnoma zamislil, tako da je njemu v varstvu izročena živina vhaajala vedno v škodo. Če so ga oče Boštjan, katerega je Jurček najbolj spoštoval, kaj vprašali, jim je le na kratko odgovarjal. Nestrpno je čakal prilike, da bi mogel govoriti z Jero odločno besedo.

Konečno je vendar prišla.

Bilo je kmalu po prazniku sv. Petra in Pavla. Jurček ta dan ni pasel, ampak bil je pri Boštjanovih ter jim pomagal pri delu. Ravno je šel s košem po deteljo. Zraven Boštjanove detelje je plela Jera korenje. Ko je prišel mimo nje, jo je prijazno pozdravil. Na to sta govorila to in ono in kmalu sta bila pri stvari. Jurček ji pove tako po ovinkih, da bi se rad oženil in da mu ona izmed vseh najbolj ugaja in da bi njo najraje vzela.

Ona je bila tiho in ni vedela, kaj bi odgovorila.

Politični ogled.

— **Cesarski jubilej.** Našemu cesarju pride za 60letnico čestitati mnogo tujih vladarjev. Določili so že natančen spored za obisk nemškega cesarja in nemških vladarjev na Dunaju. Nemški cesar in cesarica se pripeljeta na Dunaj v četrtek, 7. majnika, ob 10. uri dopoldne z dvornim vlakom na postajo Penzing, kjer ju sprejme naš cesar, nadvojvode in oblasti. Opoldne se vrši čestitanje v Schönbrunn, ob pol 1. uri obed, popoldne slede obiski, po 7. uri pa se poklonijo vladarjem pevci; nato odpotujeta nemški cesar in cesarica. Nemški vladarji pridejo na Dunaj 6. majnika. Z nemškim cesarjem in cesarico prideta na Dunaj tudi princ Avgust Viljem in princesinja Viktorija Lujiza, ki še nista bila na Dunaju. Naš cesar odpotuje letos prej kakor lani v Ist. Dne 21. t. m. so poslavi vladarjev jubilej učitelji gluho-nemci na Dunaju s shodom. Zborovalci so poslali vladarju udanostno brzojavko.

— **Načrt za štajersko deželnozborsko volilno preosnovo izdeluje,** kakor se poroča, deželni odbornik dr. Link. Industrielni (tovarniški) kraji se bodo najbrž izvolilne skupine občin izločili. V peti volilni skupini bodo volili le tisti, ki nimajo volilne pravice v ostalih. Okraji za peto volilno skupino se bodo razdelili po vzorcu državnozborskega volilnega reda, tako da bodo volili mesta in trgi, industrijni kraji in kmečke občine v posebnih volilnih okrajih skupaj. Deželni zbor se snide v svrhu posvetovanja o volilni preosnovi najbrž še le septembra. Nove volitve bodo pozno v jeseni. Socialdemokrati se že zdaj marljivo pripravljajo.

— **Povišanje častniških plač.** Zunanji in vojni minister sta izjavila, da odstopita, ako se vprašanje glede povišanja častniških plač ne reši tako, kakor želita. V kronskem svetu, ki se danes vrši, se še ne odloči vprašanje, pač pa sredi majnika, in sicer po obisku nemških vladarjev.

— **Jezikovni škandal!** Pri okrajnem sodišču v Celovcu se je vršila 21. t. m. obravnava, pri kateri sta zastopala dve slovenski stranki dva slovenska odvetnika. Zastopnika izjavita takoj v začetku obravnave, da se bodeta posluževala v svojem govoru le slovenščine, ker je tožba slovenska in ker je materni jezik obeh strank slovenski. Sodnik sklene nato, da se ima obravnavati nemško in da morata tudi zastopnika govoriti nemško. Ker izjavita obadva zastopnika, da bodeta vkljub temu govorila samo slovensko in tudi predloge stavila samo slovensko, razglasi sodni sklep, s katerim naznanja, da odtegne obeh zastopnikoma besedo. Ob enem razglasi sklep, da se prestavi razprava na nedoločen poznejši dan, da povabi osebno obeh strank k razpravi, ter bo ž njima sam brez zastopnikov razpravljaj. Kaj takega se ni doživela Avstrija. Ko bi se zgodilo to na Češkem, bi nastala rabuka, da bi se država tresla.

Mala politična naznanila.

Dne 24. aprila: Cesar se odpelje koncem junija v Prago, kjer ostane dva dni in si ogleda jubilejno razstavo. — Češki poslanec Herold je nevarno zbolel. — Iz Zadra se poroča, da dalmatinski deželni zbor ne bo sklican, marveč razpuščen, in da se razpišejo nove volitve. — Z merodajnega mesta se izjavlja, da upravitelj Bosne baron Burian ne odstopi, ker se zdaj še ne želi izpremembe v skupnem finančnem ministertvu. — Naselniška

komisija v Berlinu je izdelala načrt, kako bi se dalo že letos razlastiti poljsko veleposilstvo. — V Rimu se je otvoril včeraj prvi italijanski ženski shod. — Bivši angleški ministrski predsednik Campbell Bannerman je umrl predvčerajšnjim. — V Indiji se je uprl rod Mohmand. Na mejo je odšlo 1200 angleških vojakov. — V Koreji so hoteli zarotniki vreči iz tira vlak, v katerem se je vozil japonski cesarski namestnik Ito. Napad pa se ni posrečil.

Dne 25. aprila: Dne 30. t. m. se vrši važen ministrski svet, v katerem se bo odločilo, ako bosta meseca maja sklicani delegaciji. — Cesar je potrdil postavbo za ustavni odesk, v katerem se izdelava novi deželni volilni red za Kranjsko. — Bivši portugalski diktator Franko je obdolžen poneverjenja državnega denarja in se je izdalo povelje, da ga zapro.

Dne 26. aprila: Dunajski župan dr. Lueger izda povodno poklonitve nemških zveznih knezov oklic na dunajsko prebivalstvo, naj dostojno sprejme goste, okraši hiše in razvesi zastave. — Bolezen češkega državnega poslanca dr. Herolda se je tako poslabšala, da se je bati najhujšega. — Kakor poroča berlinski „Lokal-Anzeiger“ iz Varšave, je zaprla policija v Lublinu 200 revolucionarjev, večinoma delavcev. — Poljski člani dume (ruske poslanske zbornice) in državnega sveta so sklenili položiti mandate in časti, ker so se prepričali, da se zastoj bori za izvedbo preosnove v ruski Poljski.

Dne 27. aprila: Praški mestni svet je sklenil, da predlaga občinskemu svetu, naj se ob cesarjevemu jubileju ustanovi otroška bolnišnica, hiralnica in oskrbovalnica invalidov in moderna obrtna šola. — Danes sklepa ministrski svet o imenovanju gališkega namestnika. Imenovan bo najbrž dr. Bobrinski. — Socialdemokratska stranka je priredila včeraj po vseh večjih šlezjskih krajih demonstracijske shode za preosnovo šlezjskega deželnega zbora. — Na cesarjevo željo bodo, kakor se poroča, sklicane delegacije meseca junija v Budapešto.

Dne 28. aprila: Gališko namestniško vprašanje je rešeno. Namestnik postane Bobrinski, ki je kandidat krone. — V prihodnjem zasedanju avstrijske delegacije se bo temeljito razpravljalo o bosanskih dogodkih. Skupni finančni minister Barian in vojni minister Schönaich bota morala odgovoriti na interpelacijo, če je vojni upravi znano, da se dela v Bosni na revolucijo.

Dne 28. aprila: Cesar je potrdil načrt koroškega deželnega zbora glede delitve skupnih zemljišč, istotako načrt glede varstva poljedelstvu koristnih ptic. — Na turško-perzijski meji so vzbruhnili nemiri.

Razne novice.

* **Mesto šolskega vodje** je razpisano na jednorazredni ljudski šoli pri Sv. Primožu na Pohorju. Sposoben mora biti, da poučuje tudi veronauk. Prošnje do 15. maja t. l.

* **Iz deželne službe.** Upravitelj celjske splošne bolnice g. Smartschan je v isti lastnosti prestavljen v Rottenmann. Na njegovo mesto pride bivši upravitelj deželne hiralnice v Vojniku, g. Temmerl.

* **Iz šole.** Nastavljeni so: Kot učitelj in šolski vodja v Zusmu Maks, Sribar, nadučitelj iz Kranjskega, v Polzeli stalni učitelj od Sv. Janeza na

lečen na posteljo ter zadremal. Da se ta dogodok razjasni, mora se poseči nekoliko nazaj.

Po Jurčetovem odhodu pride po polju Topolov Valentin, ki je že od nekdaj mislil na Jero. Sedaj se mu nudi najlepša prilika, da se pogovori z Jero. V pogovoru mu je razodela Jera, da jo je ravnokar zasnubil Boštjanov Jurček. Valentin ji razčne prigovarjati ter ji našteva Jurčetove slabosti.

Ker je bil Valentin nekoliko boljše postave in v celi vasi spoštovan mladenič, ni bilo treba dosti da si pridobi Jero. Dogovorila sta se tudi, da boče polji Jurčeta, ko bo prišel klicat. To je tudi zvesto spočil.

Ko se je drugo jutro Jurček prebudil, se je čutil zelo slabega. Nekoliko je vstal, toda kmalu je moral nazaj v posteljo. Dobil je hudo vročinsko bolezen in le črez dolgo časa je okreval.

Zdaj je bil čisto drugačen. Vaških deklet ni pogledal več, posebno pa Jero ne. Za vaškega pastirja ni hotel več biti, ampak stopil je v „pokoj“ in prepustil to službo drugemu. Med boleznijo se je zelo postaral. Dasi je imel komaj 40 let, bi človek mislil, da jih ima nad 50. Sedaj nabira razne rastline in cvetlice, iz katerih dela zdravila proti vsem boleznim. Če zboli kdo, bodisi človek, bodisi žival, vselej pokličejo Jurčka. Sicer pa ne obdaje z ljudmi veliko. Najboljša prijateljica sta si on in njegova „porcelanka“, katero je še iz Nemškega prinesel.

Meni se je lani posrečilo napeljati z njim razgovor. Polagoma mi je razodel celo zgodovino svojega življenja. Kolikor mi pa on ni mogel povedati, sem pa zvedel pri njegovih sosedih. Če ga kdo vpraša, zakaj se ni oženil, tedaj mu navadno odgovori: „To vem jaz in pa Bog!“ Navadno pa se pristavi: „To ti pa povem, varuj se žensk!“

Toda v tem trenutku prileti poln škaf vode nanj, da je kakor nezavesten padel na tla. Bil je do kože moker in zdela se mu je, da sliši nekje škodoželjno smejanje. Pobere se ter gre proti svoji bajti. Med potjo je prisegel, da ne pogleda več te ošabnice. (Ko je prišel v bajto, se je vlegel kar ob

Drav. polju Peter Loparnik, v Braslovčah stalna učiteljica Marija Ježovnik pri Sv. Rupertu v Slov. gor. in v Pišecah tamošnji začasni učitelj Jožef Bohine.

* **Odborova seja S. K. S. Z.** bo v četrtek dne 7. maja ob 5. uri popoldne v uredništvu „Slov. Gospodarja“.

* **Za S. K. S. Z.** so darovali sledeči gg.: Neimenovan iz Celja 3 K s pripombo: Neimenovan celjski „klerikalec“ daruje povodom letošnjega trojnega jubileja 3 K S. K. S. Z. s priručno željo, da bi našel mnogo posnemovalcev! Mladinoljub Ev. 1 krono; dva neimenovana gg. vsak po 1 K; g. Jos. Krajnc 1 K; g. O. Skamlec 1 K. Živelj naslednik!

* **Slov. krščansko-socialna zveza** za štajersko se obrača do slovenskih rodoljubov s prošnjo, da bi ji blagovolili darovati knjige pripovedne in gospodarske vsebine, ki jih potrebuje za snovanje javnih knjižnic ob meji in za osrednjo knjižnico v Mariboru. Posebno prosi S. K. S. Z. za leposlovne knjige odličnejših slovenskih pisateljev, oziroma jih tudi nakupi.

* **Povodom cesarjevega jubileja** se bode, kakor poroča „Wiener Zeitung“, kovalo zlate peneze po 10 in 20 K avstrijskega kova. Denarji bodo imeli na eni strani podobo cesarja z napisom 10, oziroma 20 K, na drugi strani pa cesarskega orla z napisom „Duodecim lustris gloriose peractis“ (60 let slavno preživel). Teža, čista vsebina zlata in velikost bode ista kakor pri sedanjih enakih denarjih.

* **Poučno potovanje** ogrskih poljedelcev na Anglesko. Ogrsko državno gospodarsko društvo je prejelo dapis kraljevega angleskega poljedelskega društva, s katerim isto vabi ogrske kmetovalce, da obiščejo Anglijo ter tako vrnejo obisk angleških poljedelcev, ki so bili pred štirimi leti na Ogrskem. Ogrski kmetovalci se odzovejo vabilu ter se je v to svrhu sestavil že pripravljani odbor.

* **Zimski tečaj** nameravajo ustanoviti na kmetijski šoli na Grmu na Kranjskem. Z zimsko šolo bi se namreč ustvarila za mladeniče iz poljedelskih in živinorejskih krajev zadostna podlaga za kmetijski napredek in bi bila taka šola tudi najcenejša. Razen tega bi se vršila o času, ki je za kmeta najbolj prikladen za sedenje v sedanjih časih, ko je povsod pomanjkanje na poslih in delavcih.

* **Nove porto-znamke.** Mesto točasno rabečih se porto-znamk izda poštna uprava nove slične znamke po 1, 2, 4, 6, 10, 20, 30, 50 in 100 vin., s spremenjeno opremo. Vse te znamke so izdelane potiskom svetlo-rudeče barve na kredastem papirju. Izvzemši vrednostne številke, imajo vse znamke jednako četverkotno podobo z 22 mm dolgimi stranicami ter 2 mm širokim preluknjanim papirnim robom. Na centimeter odpade 6% zobov. Srednje polje kaže vrednost v velikih belih številkah. To polje obdaja venčast okrasek. V sredini spodnjega dela nudi to polje znamenje „H.“ (Heller), nad katerim se razprostira dvoglavi v širino raztegnjeni orel. Na spodnjem robu je v beli pisavi na pobarvanem temelju vtisnjena beseda „Porto.“ Na obeh straneh te besede izpolnjujejo prazni prostor po tri izvezdice. Priprost okrasek iz valovitih črt spopolnjuje podobo. Nove porto-znamke se izročijo prometu po porabi zaloga posamičnih vrst točasno v rabu se nahajajočih porto-znamk. Sedanje porto-znamke ostanejo v veljavi do preklica. Istočasno se z ozirom na naredbo trgovskega ministrstva z dne 23. decembra 1907, (drž. zak. št. 275, glede izdaje novih poštah vrednotnic, določa, da se pisemske znamke prejšnje izdaje lahko rabijo še do 31. oktobra 1908. Po 31. oktobru 1908 se teh znamk proti poštah vrednotnicam sedanje izdaje ne bode zamenjalo več.

* **Tržne vesti.** Neprijazno velikonočno vreme je utrdilo inozemska tržišča in cene so si pridobile. Ne le Amerika je javila višje cene, ampak tudi nemška tržišča. Tozemska kupčija se pač ni dala razburjati in so dogodki izven meje ostali brez vpliva na domača tržišča. Setve kažejo ugodno in so do leto prezimile ne le v Avstro-Ogrski, ampak tudi v drugih deželah. To nam povedo ne le poročila, ampak kažejo tudi cene. Vladno ogrsko poročilo pravi, da je jako dobro prezimila ozimina in tudi jarina se dobro razvija, vključ temu, da je vreme hladno. Toplo sonce ta zaostanek v par dneh izravna in prihodnja letina bo, kakor se kaže, dobra. Zadnje višje cene žitnega trga so služile mlinarjem kot povod zvišati cene moki. Ržena moka se mora zadovoljiti z nižjo ceno. Klajna moka in otrobi pmanjkujejo. Kar se tiče sladkorja, vlada precejšnja napetost. Kuba še vedno igra važno vlogo in ni izključeno, da se bodo čistilci sladkorja sklicavali na neugodna poročila od tam in sladkor zopet zvišali, kakor so že namignili.

* **Kakor pri nas.** Na Koroškem opravlja delo „Domovine“ in „Narodnega Lista“ časnik „Korošec“, ki številko za številko blati in napada krščansko misleče slovenske sobrate. Zadnji „Mir“ mu tlokaže, da pač z gnojnic oblija lastne rojake. Pred Nemcem pa zleze krotko pod klop. Tako je molčal „Korošec“ pri navalu Nemcev na jezikovne pravice Slovencev pri sodiščih ter ni našel graja ne besede. Izdajice narodnih svetinj!

* **Slovenski liberalci** se pred ljudstvom kaj radi hlinijo kot verne ljudi. Tuintam pa vendar pozabijo na svojo potuhnjeno ulogo. Goriška „Soča“ prinaša vabilo nemškonalnega pastora dr. Hegemana k luteranski pridigi.

* **Solske kuhinje.** Solski otroci na kmetih, ki rabijo v šolo eno uro hoda in več, pogostoma stradajo. Kjer je uveden celodnevni pouk, se morajo za kosilo zadovoljiti s kosčekom trdega kruha. Ko pride domov, jih čaka — ali pa tudi ne — kaj mrzlih ali na pol pogrelih ostankov od opoldneva. Srečni so, ako dobe vsaj pošteno večerjo. Drugo jutro pa zopet na pot z malo kave v želodcu ali pa celo tešč. To traja vso šolsko dobo in ni čuda, če otrok v tem času ni primerno napredoval ni telesno in ni duševno. Toda malo ali nič bolje je v mestih, kjer je mnogo delavskih otrok. Oče in mati sta v tovarni ali drugje in otrok je izven šole ves dan sam sebi prepuščen — lačen in odganjan od sosedov. Živimo v dobi skrbi za otroke. (Tu se nam odpira široko polje dela za otroke. Priporočamo v uvaževanje tole: Vsaka slovenska občina — bodisi mestna, bodisi kmečka — določi v spomin letošnjega jubileja primerno ustanovo, s katere obrestmi bi se vsaj v zimskem času preskrbelo revnim šolskim otrokom tople kosilo. Na kmetih naj bi dobivali kosilo tudi otroci premožnejših starišev, toda le proti primerni odškodnini bodisi v denarju ali pa v naravnih pridelkih (mleko, jajca, krompir, moka itd.) Voditeljica, oziroma nadzornica šolske kuhinje, pa bodi učiteljica. Ona najbolj pozna svoje učence ter najbolje ve, z njimi ravnati. Res so sicer učiteljice s strokovnimi dolžnostmi jako obložené, toda: Ne samo, kar velewa mu stan, kar more je človek storiti dolžan, — da se poslužimo pesnikovih besed. Občinam bi bil s tem gotovo prihranjen marsikak stotak za bolniško oskrbo revežev.

* **Dr. Benkovič in grof Clary.** „Narodni List“ prinaša dosedaj še celo v krogih S. K. Z. neznan vest, da je nemški grof Clary pretrgal odsedaj vsako zvezo z dr. Benkovičem. Tudi dr. Benkovič je zvedel za to „pretrgane zveze“ šele iz „Narodnega Lista.“ V naših krogih nihče ne dvomi nad resničnostjo teh novic. Dr. Kukovec in Spindler že morata resnico vedeti, kajti nemški grof Clary in Narodna stranka si nikdar niso bili tuji. Neresnično pa je, da je sklenjeno, da se v prihodnje za dr. Benkoviča ne bo nihče več ogreval, ampak sklenjeno je celo, da se skliče v Kmečki zvezi prekri sod in se izreče smrtna sodba črez dr. Benkoviča. S tem bo storjena Narodni stranki največja usluga in z istim hipom bi bile istinito pretrgane tudi vse zveze dr. Benkoviča z grofom Claryjem. Žal, da se Narodne stranke ni bilo na svetu, ko je Bog pamet delil. — Od druge strani smo dobili tole poročilo: „Narodni List“ je zopet priobčil delo raco o poslancu dr. Benkoviču — seveda z edinim namenom, združbo napraviti. „Narodni List“ piše, da se K. Z. ne ogreva več za dr. Benkoviča, češ, da je štajerski namestnik pretrgal z njim osebno občevanje, odkar je v državnem zboru razkril del svojega razgovora s štajerskim namestnikom o uradništvu. Pooblaščen smo izjaviti, da so ta kakor tudi druge razširjane vesti popolnoma iz trte izvite in naravnost izmišljene; poslanec dr. Benkovič je bil namreč po svojem govoru v državnem zboru opetovano sprejet v avdiencah od štajerskega namestnika in se je z njim pogajal o raznih volilni okraj zadevajajočih okoliščinah, zlasti tudi o uradniškem vprašanju. — Naši somišljeniki naj si sami napravijo sodbo o poštenosti take pisave.

* **O slovenskem ljudstvu** general dr. Kukovec ne govori prav lepo, če ga ljudstvo ne sliši. Na ljudskih shodih je seveda sladek. Na shodu liberalnih učiteljev, ki se je vršil na Velikonočni ponedeljek, pa ga ljudstvo ni slišalo in je zato izustil — navajamo po „Domovini“ — nečuvne besede: „Pokazalo se je celo, da je ljudstvo z besnelo proti šoli, da mnogi godrnjajo in preklinjajo, ako o šoli le kaj slišijo.“ Dr. Kukovec ni govoril resnice. Ljudstvo spoštuje dobre učitelje in dobro šolo, upira pa se vsemu, kar je pri šoli in na šoli liberalnega. Nemci bodo dr. Kukovecove besede z velikim veseljem pobrali, da grdiijo zopet slovensko ljudstvo. Tako dela dr. Kukovec za ugled svojega naroda!

* **Kje so brezdomovinci?** Stara navada liberalnih strank je, da obrekujejo katoliške moža in stranke kot nenarodne, kot brezdomovinske. Tudi štajerska laži-Narodna stranka, ki sloni na liberalnem, narodno skrajno mlačnem učitelstvu, se je naučila že tega obrekovanja. Na Kranjskem so imeli liberalci do letos v deželnem šolskem svetu odločilno besedo. Toda vladnim organom, ki so v tem svetu nemškutarili, se niso upali upreti. Se le letos, ko je vstopil dr. Sušteršič, se je doseglo, da vladni zastopnik govori slovenski in jabi k sejam v slovenskem jeziku. Vendar liberalci so narodni in dr. Sušteršič je brezdomovinec.

* **To je odgovor!** Iz St. Jurija ob južni žel. se nam piše: Zvedel sem, da me zadnji „Narodni List“ in „Stajero“ zopet napadeta na ostuden in lažnjiv način. Zato se jima lepo zahvalim za ta kompliment. Ker je pa škoda za papir, da bi jima kaj odgovarjal, zato pa rajši darujem 2 K Krščansko-socialni zvezi v Mariboru. — Ferdinand Zgank, kaplan.

* **Pogodba s Srbijo.** Liberalni učiteljsko-doktorski stranki dela pogodba s Srbijo sive lase. Menili so, da lahko delajo s kmetom kakor nekdanj. in zato so ga brezvestno izdali in prodali. Zdaj ko jim izprašuje kmečka stranka kosmato vest, hočejo si pomagati z lažjo. Toda ne hoš. Jaka! Naš kmet noče laži, ampak resnico, in ta pravi: Takozvani po-

oblastilni zakon, vsled katerega sme naša država z drugimi sklepati trgovske pogodbe začasno za eno samo leto, se je sklenil meseca decembra 1907. Kmečke stranke cele zbornice so sprejele ta zakon, toda posebej storile se sklep, da se uvoz živine iz Srbije ne sme dovoiti in ga stranke tudi ne bodo dovolile. Narodna stranka je pri tej seji že imela v zbornici svoje poslance Robleka, Ježovnika in dr. Ploja. Če že niso bili pri pooblastilnem zakonu zraven, morali bi biti vsaj navzoči pri sklepu glede Srbije. A tudi niso bili! Ti poslanci hočejo odpreti srbske meje, ogrske pa so nam hoteli zapreti!

* **Našim delavskim slojem v pouk.** „Avstro-ogrsko pomožno društvo v Ahenu objavlja, da je „Nemška osrednja zveza poljedelskih delavcev“ pred kratkim potom časopisja izdala nekaj poziv, čegar strupena ost je očitno obrnjena proti koristim onih rojakov, ki hodijo delat na Nemško. Znano je, da dobivajo od 1. februarja t. l. vsi vnanji delavci takoj na meji od nemških oblastev delavske izkaznice na podlagi izkazil, ki so jih prinesli seboj iz domovine. Te izkaznice so poslej veljavne v Nemčiji, vsa druga izkazila pa postanejo v tistem trenutku neveljavna in brezpomembna. Opiraje se na to odredbo pozivlja osrednja zveza v svoji okrožnici, naj delodajalec vsakega delavca, ki prelomi pogodbo, brez odloka — če mogoče še isti dan — ovadijo delavski centrali v Berlinu S. W. II, Hafenplatz 4, ki bo vse potrebno ukrenila, da se dotični delavec izžene in da se mu onemogoči še kdaj priti, četudi pod napacnim imenom, na Nemško. Pri takih ovadbah pa je treba natančno navesti ime in priimek, rojstno in domovinske podatke kakor tudi številko delavske izkaznice in kraj, kjer se mu je izdala. Če je rojstni kraj neznan, naj se navede, kdo je delavcu preskrbel ali posredoval delo, ker se tudi na ta način lahko dožene njegovo domovinstvo. Če ima morila delodajalec kako tu- ali inozemsko delavčevno izkazilo, je tudi isto priložiti ovadbi. Potem bo naloga delavske centralne, da se delavcu, ki je pogodbo prelomil, res temeljito posveti. . . . Z ozirom na te odredbe in taka izvajanja je jasno, da skrbni ta organizacija samo za koristi delodajalcev in sicer na očitno škodo delavstva. Vsak delavec torej, ki hoče v Nemčijo, mora imeti vsa svoja izkazila v najlepšem redu, kajti sicer mu prete velike sitnosti, in morebiti celo izgon.

Mariborski okraj.

m **Umrl** je včeraj v Mariboru g. Albert Avsenek, uradnik mariborske posojilnice, v starosti 52 let. N. v. m. p.!

m **Sv. Peter** pri Mariboru: Tukaj se je naselil trgovec Mernik, ki menda na noben način noče, da bi k njemu hodili kupovat pošteni slovenski ljudje. Nadleguje in vsiljuje jim namreč ptujskega „Stajerca“ ter jih tako odganja od sebe. Toliko politične izobrazbe bi Merniku, če primerili, da bi moral vedeti: Sv. Peter nikdar ni bil in nikdar ne bo nemški. Pošteni ljudje smo, in za to držimo tudi na narodno čast.

m **Trniče** pri Mariboru. V stanovanju tukajšnjega posestnika Mihaela Kostevšek je nastal dne 23. t. m. zjutraj ob 8. uri ogenj, ki je uničil celo posestvo z vsemi zalogami. Kostevšek je bil ta dan na živinskem sejmu v Ptuj in je zvedel se le ob svojem povratku za nesrečo, ki ga je zadela. Nesreča je tem večja, ker je imel zavarovano samo poslopje.

m **Podova.** Pravo stran je v velikonočni številki ptujskega nemškutarja pokazal ter z lastnim podpisom potrdil naš verski, narodni in politični „voditelj“, da nam novo ali zopet izvoljenim odbornikom se ne zaupa čisto, boji se, da bi mu obrnili arbet in res, tačas ko se je njegov slavošpev novemu županu podovskemu ravno tiskal, smo se na veliki četrtek prvokrat postavili po robu ter se izrekli za dvojezično šolo, kakor je do sedaj proti samonemški, za katero sta glasovala le dva. Ž. in J. P. V svoji skrbi za našo nemškutarsko zvestobo nam ljubeznivi gospod kar zažuga, da nas ne bo več „božal“ ampak „krtičil“, ako ga ne bomo brezpogojno ubogali: po občinski seji 16. aprila je gotovo pisal v Ptuj ali Celje po prvo krtičo za nas. . . . Lahko bi mu vrnili milo za nedrago, pa smo že toliko značajni, da ne pritiskamo nanj z grožnjami kakor on na nas. — Le to nam ne gre k sreči, da on kot stanovski tovariš in do lani celo podrejeni učitelj že več ko leto dni deluje v vsaki reči zoper g. nadučitelja. Pač posebno veselje?

m **Gorica** pri Račah. Slov. izobraževalno društvo bode imelo dne 10. maja ob pol štirih popoldne shod v prostorih gosp. Fr. Vodošek, župana v Gorici. Vsak Goričan, kmet in delavec, se mora udeležiti shoda, ker je shod velikega pomena. Pogosto tožimo, da se nam krivice godijo, ne vemo pa prav, kdo je teh kriv, po kateri strani in kako se nam gode te krivice. Treba je čitati, se izobraževati. Berimo in prepričajmo se sami o resnici, ne pustimo se pa slepiti od sovražnikov kmeta in delavca, ki resnico postavijo na glavo — narobe obrnejo — kakor se jim ljubi, ker vejo, da le malo čitamo, se ne udeležujemo shodov in smo zato malo poučeni!

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Trojičani! Z veseljem pozdravljamo ustanovitev vašega izobraževalnega društva. Lepo število vas je za začetek. Pa

kaj to? 34, ko vam stoji nasproti toliko nasprotnikov in tem na čelu eden, ki je „pravi junak!“ In ta hoče kar naenkrat vse zavedne trojiške Slovence pohrustati. Veste li, kdo je to? Ta veliki „priatelj Slovencev“ je vaš gospodič Feri Golob. Saj je goreč sin mačehe Slovencev, „matere Südmarke“, in pred kratkim je celo postal odbornik njene lenarčke podružnice. Oho! Toti vas bo?! Resničen je pač pregovor: „Kakšno drevo, takšen klin, — Kakšen oče, takšen sin!“

m Sv. Trojica v Slov. gor. Mali deček okoli pet ali šest let star, je prišel od nekoč v nedeljo dne 26. aprila. Obleden je v snažno, novo obleko in govori ne zna. Kdor ga pogreša, ali mu je kaj znano od njega, naj se oglasi pri Janezu Čuš, mlinar v Verjanah blizu Sv. Trojice, kjer se sedaj ta fantič nahaja.

m Verjane pri Sv. Trojici v Slov. gor. V nedeljo je novoizvoljeni odbor volil občinskega predstojnika in svetovalca. Odbor se je volil že meseca januarja. Naši nemškutarji so nam takrat prerokovali: volitev je neveljavna, enkrat se še mora voliti. Skrupicali so nekaj, kar so imenovali „rekurs“. Gospodje pri okr. glavarstvu in namestniki so jim pa dali vedeti, da malo razumejo in da ima njihova moč ozke meje. No Franci, dolgi nos ste vendar dobili. — Odbor je tako sestavljen: Obč. predstojnik Zemlič Fr., svet. Kukovec Ig., Mulec Fil.; odborniki: Erman Janez, Perko Fr., Kranar Vin., Damiš Fr., Magdič Jak., Družovec Lov., Pihler Fr., Kurič Al., Pučko Jože. Večina odbornikov je pristašev Kmečke zveze. Komaj se je izvedel izid volitve, že so gromeli možnarji na treh krajih, ter naznanjali občanom in ljubim sosedom: nemškutarija je ob tla. Govori se, da je neke vrste kužna bolezen nastala med nemškutarskimi in liberalnimi župani v naši okolici in jih drugoga za drugim začela pobirati iz županskih stolcev. Pazite, da je vsi ne nalezete. Mi pa mislimo tako: dani so se začelo tudi v naši župniji, zato pa tak vrišč med ponočnimi ptiči. Mi vstajamo, a vas je strah. Senarski.

m Sv. Martin pod Vurbergom. Zelja po izboru razbi je združila nas mladeniče v mladeniško tamburaško društvo. Tamburanje se je začelo dne 16. februarja. Prišlo nas je 13 mladeničev. V kratkih besedah smo pokazali, kakšnih mladeničev potrebuje slovensko tamburaško društvo. Voditelj, naš organist g. Stanko Novak, je vspodbujal k složnemu delu in medsebojni ljubezni ter nas navduševal za telovadbo. Tudi hočemo kmalu nastopiti. Tako si hočemo vezati duha in telo z združenimi močmi. Naj bi se vsi strnili v eno celoto, vsak pravi slovenski mladenič naj postane tamburaški ud. Imamo tudi nekaj nasprotnikov, hudobni jeziki nas smešijo in obrekujejo. Bodi jim! Mi se jih ne ustrašimo. Pokažimo tem sramotilcem, da smo pogumni, neustrašeni fantje. Čimbolj nas napadajo, obrekujejo in sramotijo, tembolj tesno se združujemo, zbirajmo, posvetujemo ter vsestransko pripravljamo na naš prvi koncert, katerega hočemo kmalu prirediti. — Tamburaš.

m Skoke. V sled občinske volitve 2. aprila je ves novi odbor slovenski; na evetno nedeljo smo si izvolili za občinskega predstojnika krčmarja g. Fr. Avguštin, za svetovalca gg. Ajdič in Cander. Naj srečno delajo za občinski blagor.

m Slov. Bistrica. Dne 28. t. m. je zadela kap odvetnika g. dr. Redija, ko je imel ravno neko obravnavo na sodnji. Bil je hipno mrtev. — V velikonočnih počitnicah so nekateri liberalni dijaki pokazali, kako liberalizem človeka posurovi. Zmerjali so nelepo črez naše kmečke vžigalice. Kmetje, tega ne bomo mirno poslušali.

m Nesreča. Pretekli ponedeljek se je peljal g. Jos. Muršec, gostilničar na slovenjebistriški restavraciji, iz Makol po krajini cesti, ki se kakih pet minut pred kolodvorom križa z železnico. Ko se pelje črez železnico, prileti železniški voz in ga zdrobi. G. Muršec je dobil pri padcu hudo rano na glavi ter so se mu zlomila tri rebra.

m Makole. Dne 26. t. m. sta bila državna poslanca Pišek in Roškar v naši sredini. Zbralo se nas je toliko, da je bila zborovalna soba natlačena polna. Par Stajercijancev je hotelo motiti zborovanje, a na poziv našega vrlega g. Roškarija je bil takoj mir, kajti opozori jih, da zborujemo mi na podlagi zakona, ki nas varuje. Kdor ne bo miren, se bo moral odstraniti. Izvajal je, da ga je privedla ljubezen med nas, njegove lastne sotrpine kmete. Omenil je, da se poteguje zato, da se razbremenjenje dolgov sčasoma upelje. Stvar je sicer jako težka, ali vendar je to mogoče in se to tudi mora zgoditi. V samopomoči si iščimo zboljšanje, ne čakajmo, da bi kdo drugi nam pomagal. Delajmo po zgledu nam sosednih narodov. Ti so se združili v močne kmečke zveze, ki štejejo na tisoče in tisoče udov in veliko dosežejo. Kar je drugim mogoče, je mogoče tudi nam. Združimo se v močno Kmečko zvezo. Vsi stanovi se združujejo in skupno nastopajo za svoje interese. Združimo se tudi mi kmetje in bo gotovo boljše za nas. G. Pišek je pozival župane, naj vlagajo peticije v vsaki priložnosti, na iste se mi lahko sklicujemo in pokažemo ministru, glejte, to ljudstvo želi. Pri nas v Avstriji je pač to stara navada, da tisti najprej dobi, ki najbolj kriči, če je tudi najbolj potreben, se ne vpraša. Nam kmetom se v Avstriji najbolj slabo godi, zakaj se pa nam ne pomaga, zato ker smo tiho, vlada misli, da se nam kmetom dobro godi. Zatorej vlagajte peticije, mi poslanci smo zato na Dunaju, da

iste vladi pokažemo. Storite vi svoje, mi bomo že vedno storili svojo dolžnost in gotovo bo za kmeta boljše. Predsednik zborovanja, g. Franc Mlakar iz Hošnice pozivlje kmetje k združevanju in zaključil zborovanje.

m Zgodovinsko društvo priredi v nedeljo dne 3. maja 1908 po večernicah v Jarenini v gostilni gosp. Ornika poljudno predavanje. Predmet predavanja: Zgodovina Jarenine. Predava gosp. Gabriel Majcen. Vstop je prost. Odbor „Zgod. društva“.

m Mladeniška zveza v Laporju ima v nedeljo, dne 10. majnika po večernicah tretji poučni shod: kratko poučno predavanje, deklamacije, petje. Mladenci, pridite vsi!

Ptujski okraj.

p Iz ptujske okolice. V zadnji številki ima „Stajerc“ uvodni članek „Kruh in kamenje“. V tem uvodnem članku se zaletava v vsa slovenska društva, posebno pa napadla posojilnice rajfajznovke. Piše namreč, kako po oderuško visokih obrestih dajajo posojila, da nimajo oblastnega nadzorstva in da se člani teh posojilnic same figurice. Piše, da se v „naprednih šparkasah“ veliko bolj pod ugodnimi pogoji dobijo posojila. Zakaj pa potem ljudstvo jemlje v naših posojilnicah denar, da potem vaše „šparkase“ izplačajo? Ljudstvo že spozna, kje se dobi bolj po ceni posojilo. „Stajerc“, sam v sebi mečeš kamenje.

p Popravek. V 17. številki „Slovenskega Gospodarja“ se naj v članku: Vinogradnike ptujskega okraja opozarjamo itd., čita, da bo vinarški inštruktor Zupanc kazal, kako je trse pletti, in ne plesiti. Izpustili smo, da bo predaval dne 23. maja, ob 1. uri popoldne na Rodnem vrhu v deželni gorici, dne 26. maja ob 9. uri v Jablovu v gorici gosp. Wratzfelda in ob 2. uri v Mezincih v gorici gosp. Wratzfelda, dne 29. maja ob 10. uri v Vurbergu v gorici g. Hauptmana.

p Izjava. Podpisani župani najostreje obsojamo neosnovane in grde napake raznih listov na č. g. Jožefa Poplatnik, bivšega našega kaplana. Obč. urad Destinci, Janez Čeh, občinski predstojnik; občina Vintarovi, Franc Bebec, obč. predst.; občinski urad Sv. Urban, Aloiz Veršič, župan; občina Irsovc, Janez Bežjak, obč. predst.; občinski urad Janeževci, Anton Sever, obč. predst.; občina Dolič, Jožef Hauptman, obč. predst.; občinski urad Levancji, Martin Vertič, župan; občina Ločič, Franc Toplak, obč. predst.; občina Trnovski vrh, Johan Čeh, obč. predst.; občina Drstela, Valentin Polahec, obč. predst.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Kako lepo je nastopilo naše novo ustanovljeno veteransko društvo dne 18. aprila pri procesiji. Danes izrekamo vsem zahvalo, kateri so kaj storili, da ima že društvo toliko udov. Posebno gospodu Janezu Pignaru, kateri je sprožil to misel, da se naj tukaj to društvo ustanovi. Tudi naj bo hvala g. Antonu Pečko, kateri se je tudi veliko trudil, da je tako daleč prišlo, kakor smo videli na Veliko soboto, lepo vrsto krepkih veterancev. Prosimo še pa vse tiste, kateri še k društvu niso pristopili, naj to brž store, da bi nas bilo še dvakrat toliko in da bi rekli enkrat, tukaj stojimo pod zastavo, pod katero smo zapriseženi. Vse za vero, dom, cesarja!

p Ormož! Je pa davi slanica padla — na zelene travnike, — vse črnuhe pomorila — in vsa nemško sodrgo! — To nedržno pesmico prepevajo po gostilnah ormoški uradniki davkarije in tajnik dr. Omuleve posojilnice! G. dr. Omulec to mirno poslušaj! Prav dobro! To naj bo prvi opomin! Če bi se pa to ponovilo, bili bi primorani na tako izživljanje dati odgovor, ki bi dotičnim gospodom zvenel nekaj časa po ušesih!

p Iz Ormoža. Narodna stranka na delu za ljudstvo! Blizu Ormoža je mlad posestnik, krstili so ga na ime sv. Frančiška — drugo ime še zamočimo. Ta ima mlinarja, ki mu pa menda ni po volji, ker mu je nemudoma odpovedal: moral se je na veliki četrtlet seliti v kljub temu, da je žena na smrt bolana in bila tudi spovedana! Ljudstvo slovensko, spreglej vendar, kako se dela s teboj! Vsak človek si želi za praznike miren kotiček, da v njem uživa svoje velikonočno veselje, le ta revež je moral ven. Menda zato, ker ni dober agitator Narodne stranke! Le naprej tako! Mi pa gledamo in sodimo! — Isti posestnik ima tudi kovača in kovač hčer: to dekle pa je slo služiti in je slučajno zašlo služiti v župnišče! Da pa hči njegovega delavca ne postane „politična“, mora tudi kovač izpod strehe! Liberalci trdijo, da so pristaši Kmečke zveze strastni, ljudstvo sodi, kako naj se tako ravnanje imenuje! Strast je preslab izraz za to! Če bi se še enkrat kaj takega zgodilo, ali če bi hotel mladi narodovec pačiti resnico, bomo brez usmiljenja povedali tudi rodbinsko ime! — Nekdo drug, pa je preveč sramežljiv, da bi ga izdali, je pa prilepil vabilo na shod na tajo hišo, pa je moral potem steno umivati, da ne bi imel večjih neprilic! Čestitamo gospod! Ludvik! Abwasch-madel gefällig?

p Paberki iz shodov Narodne stranke: Liberalci so najboljši kristjani! Kdo ti tega ne verjel, saj dr. Kukovec to na vsakem shodu zatrjuje, istako Lesničar. Vendar pa njih zunanji pristaši čisto druge nauke vcepajo ljudstvu v srce! Dne 22. marca je pri Kraljici v Ivanjkovih nekdo iz Središča — hočete ime? — pravil: „Ni treba vsako nedeljo in vsak mesec v cerkev iti k maši, k spovedi tudi ne! Samo da je dober kristjan!“ „Tak je prav!“

je rekel Lovrenc Petovar. Zdaj pa veste, kdo je najboljši kristjan! Tisti, ki vsako nedeljo gredo v cerkev, kakor g. dr. Kukovec iz Celja, gotovo ne! Vidite, g. dr. Kukovec, kako vas in vaše besede razumejo vaši! Bo torej že res, da je Narodna stranka „nerodna“ v svojih udih! Kako zvesti kristjani, zveste ovčice svojih pastirjev so liberalci, priča tudi to, da so na zadnjih shodih povsod tirjali, da se pri preosnovi volilnega reda za deželni zbor Stajerski odpravita iz deželnega zbora graški in mariborski knezoškof; prav dobro, mesto teh dveh naj bi se vzprejela baron in „hofrat“ Hock in dični Ploj, ta dva bota prav dobro skrbela za to, da Narodna stranka ne bo smela ne na shodih, ne v svojem deviško-nedolžnem glasilu napadati dobrih, ampak le slabe duhovnike! Saj sta ta dva hofrata boljša kristjana, kakor vsi skofje skupaj! Samo to ji še rad vprašal gospoda Kukoveca, katere dunovnike prišteva med dobre? Napravite vendar imenik in ga pošljite prečastitemu knezoškofijstvu! Tam so gotovo tudi radovedni! Na delo torej! Bomo videli, kje bote začeli! Saj menda ni enega duhovnika, ki bi ga ne bi bili napadli! Pa samo zato, ker ste predober kristjan in se bojite, da ne bi duhovniki škodovali vašemu misijonskemu delu!

p Polensak. Za Velikonoč smo dobili umetno izdelani božji grob, katerega je izdelal tukajšnji rojak g. Franc Meško. Delo hvali mojstra. — Od Stajercove stranke so odstopili večidel vsi zavedni možje, in število pristašev kmečke stranke se množi. Tako je prav!

p Bralno društvo v Zavrču priredi 2. nedeljo majnika po večernicah v šoli veselico z deklamovanjem, govorom, petjem, in s predstavo „Pravica se je izkazala“ Na obilno udeležbo vabi odbor.

p St. Janž na Drav. polju. G. dr. Klasinc, odvetnik v Gradcu, je daroval za Sentijsko šolo 20 K, za Marječko šolo 20 K, za farne ubožce 20 K. Najiskrenejša zahvala! Bog plati!

p Sv. Lovrenc na Drav. polju. Preč. gosp. Jožef Vodošek, župnik pri Sv. Bolfenku v Slov. gorici je podaril našemu bralnemu društvu 10 K, za kar se mu odbor iskreno zahvaljuje.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Narodno mlačnost opazi vsaki takoj, ko vstopi v naš slavni trg. Če pregledamo statistiko, vidimo, da je v trgu samem nad 200 Slovencev več kot Nemcev. Pravi Nemcev pa pri nas niti ni. Okolica je popolnoma slovenska. In vendar, kam se ozreš, povsod nemški napisi, da se ti zdi, da si v Gradcu, ne pa v Ljutomeru. To naj izgine. Nemški napisi naj ne delajo nečasti slovenskemu Ljutomeru. Proč žnjimi. Čas je tudi že, da dobi naša c. kr. pošta dvojezični pečat.

l Ljutomer. Solarska predstava dne 26. aprila je dobro uspela! Nežni glasovi iz mladih, nežnih grl so poveljevali narodno pesem in prijetno presenetili številno občinstvo. Vse tri igre so izborno uplele, kar je pričalo burno odobravanje občinstva. Ta prireditev je pričla, kako lepo napreduje otroci na slovenski šoli! Škoda, da nekateri zaslepljeni stariši niso bili navzoči! Gotovo bi svoje dece zavoljo par cunj in nekaj fiziološke župe ne pošiljali v nemško šolo, kjer ne morejo napredovati! — Vsem blagim učiteljem in učiteljicam, ki so se trudili za to prireditev, prisrčen Bog plati!

l Ljutomer. Dne 26. aprila smo volili za okrajno posojilnico novo načelstvo in nadzorstvo. Načelstvo: 1. Ljudevit Babnik, načel. 2. Jož. Smodiš, nam. 3. Schneider Vilko, blagajnik. 4. Franc Dunaj, namestnik. 5. Jožef Velnar, preglednik. 6. Ivan Črček, namestnik. Nadzorstvo: 1. Franc Markovič, 2. Jožef Karba, 3. Anton Božič, 4. Ivan Kukovec, 5. Ognjeslav Škamlec. Namestniki: 1. Alojzij Rajh, 2. Franc Sršen, 3. Peter Lah, 4. Marko Bežan, 5. Jožef Slavič.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Navadno se poslužijo vsak značajan in izobražen človek tudi primerne sredstva, s katerim pobija nasprotnika. Nesramnost in črna propalost pa je, iskati nesramnih, izdajalskih pripomočkov. V ptujskem „Stajercu“ št. 14. z dnevom 15. aprila 1908 je dopis iz Berkovec, ki se je skoval pravzaprav nekje drugje še precej daleč iz Berkovec. Ta dopis je tako nesramen in podel, da ni niti vredno govoriti in odgovarjati nanj, ako bi ga ne pisal človek, za katerega je dvakrat sramota, da je storil to. Človek bi niti ne mislil, da se najdejo ljudje v našem lepem kraju, ki bi pisali v nemškurski list take gorostasne laži. Pod šifro „Iz Berkovec“ je hotel narediti dopisnik (dva sta bila pravzaprav) nekako bojno zvijačo, da bi zmešal sled za seboj, pri tem se je pa izdal z enim samim, njemu toliko ljubim pregovorom: „Kdor zna, pa zna, je rekel Kajnc, ko je s svedrom kravo držal...“ Na dopis odgovorim le to, da je gospod Kocmut bil še vedno boljši učitelj, kakor marsikdo. Podlo pa je, vlačiti na tapeto pretekle dneve tega ali onega. Računi radi stavbe šole pri Sv. Duhu na Starigori, kateri so dopisniku tako na srcu (?) so narejeni, potrjeni in podpisani. Nikdo ni čutil želje vprašati dopisnika, ali mu je prav ali ne, in če bo blagovolil potrditi, kakor se grozi v omenjenem dopisu, ker on itak ni prispeval niti vinarja k stavbi. Pisec teh vrst si je oglel te račune osebno in isto bi svetoval tudi dopisniku „Stajercu“ predno začne napadati. Načelnik g. Vuk se je trudil in delal, to ima zahvalo. K njemu se hodijo sladkat in ga božat vsake vrste ljudi, da hrboti pa ga trgajo po ptujskem listu, kar pa k sreči g. Vuka najmanjše boli. Znano namreč je, pravijo tudi tako, da ose in sršeni radi nadlegujejo dobro sadje... — g —

1. Sv. Jurij ob Ščavnici. Gledališka igra „Za pravdo in srce“, katara se je morala na velikonočni ponedeljek zavolj slabega vremena preložiti, se bo uprizorila v nedeljo 3. maja t. l. popoldne ob 4. uri in sicer ob vsakem vremenu. Igra je vzeta iz zgodovine kmečkih puntov ob štajersko-hrvatski meji. Spored: 1. Pozdrav in govor v pojasnilo igre. 2. Pesem. 3. Igra „Za pravdo in srce“ v 6. dejanjih; potem prosta zabava. Cene prostorov: Prvi sedež 50 v, drugi sedež 40 v, stojisce 20 v. Za obilen obisk se priporoča odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Slovenjgradec. Ježovnik, velenarodni poslanec Narodne stranke, je bil ob sredpostnem sejmu v velenemški Schullerjevi gostilni. Čudimo se, da se g. Vrečko, gostilničar v Narodnem domu, ki sicer tako skrbno nadzoruje kmetje, do sedaj v javnosti še ni pritožil o tako značilnem pomanjkanju narodnega čuta pri narodnem poslancu.

s Sv. Martin pri Slovenjgradu. Posestniku Jožefu Greinerju je upepelil ogenj dne 23. t. m. hišo in celo gospodarsko poslopje. Škoda je jako velika. Tudi posli so prišli ob vse svoje imetje. Rešiti se ni dalo ničesar drugega nego živina.

s Razbor pri Slovenjgradu. Kdo je sovražnik Narodne stranke? Gotovo klerikalci in kmečki zvezarji, se mi bode odgovorilo. In vendar sedaj tega ne verjamem. Zato govorijo tehni vzroki. Pri zadnjih državnozbornskih volitvah je dobil pri nas kandidat Narodne stranke Vinko Ježovnik ogromno večino glasov. „Klerikalci“ so bili tihi in so še sedaj. Agitatorji za gospoda Ježovnika so imeli lahko delo. To dejstvo dokazuje, da smo bili v taboru Narodne stranke. Tega nismo storili iz sovraštva do Kmečke zveze, pač pa zato, ker so agitatorji Narodne stranke, imena še sedaj zamočimo, v enomer trdili, da bo Narodna stranka bolj delavna za povzdigo kmečkih koristi. In sedaj pada cena živini. Ta udarec bomo težko preboleli. Živinoreja je pri nas glavni pridelek. Tudi lesotrčci tožijo, da bode pri lesu zguba. In v tem opasnem položaju poslance Ježovnik molči. Saj mi ne vemo, kaj tuhta v Velenju o kmetijstvu! Kaj misli storiti proti uvozu tuje živine iz Srbije! Tudi Narodni List o vsem drugem govori, samo o tem ne, kar bi volilci gosp. Ježovnika morali vedeti. Po letakih se je pred letom naznanjalo, da stavi gospod Ježovnik tisoč K tistemu, ki mu dokaže, da je govoril na nekem shodu svojim somišljenikom za odprtje mej tuji živini. Ne vemo do sedaj, kaj je na celi stvari resnice. A to pa vendar vemo, da je sedaj nevarnost, da se vsled trgovinske pogodbe s Srbijo meje za uvoz tuje živine res odpro. In sedaj gospod Ježovnik molči! Ničesar ne izvem niti iz ust gospoda Ježovnika niti iz „Narodnega Lista“, kako hoče gospod Vinko postopati v zadevi trgovinske pogodbe s Srbijo. Roblek je obljubil na shodu v Grajski vasi, da bode pri obravnavi Schrammel-Rennerjevega predloga v državnem zboru povedal, katere točke tega predloga odobrava in katere zavrača. Iz njegovega tiskanega govora („Nar. List“ št. 13.) ni pa razvidno, kaj Roblek zavrača, kaj pa odobrava. In vendar morajo volilci to vedeti. Ježovnik nam pa s tem ničesar ne pove. Kako naj si to razlagamo? Kako se naj tako postopanje opraviči? S takim postopanjem je sovražnica Narodne stranke Narodna stranka sama. Njej ne smrdi samo namišljeni klerikalizem, katerega v resnici ni — njej smrdi tudi resno gospodarsko delo.

s Od Mislinje. Dobro se nam je zdelo, ko smo čitali, da je tudi po drugod naše vrlo ženstvo proti „Nar. Listu“. — Tudi naše žene tega lista ne pustijo pod svoj krov. Vzroka zato je dovolj. Kajti narodnjaki so farbali gospodinje, da ne bodo smele kave piti in svinlatih robecev nositi, ako bodo možje volili Robliča. Ne ve se prav, če je ta neumnost vsiklila na Peitlerjevem ali na Salamonovem smetišču. Ni čuda, da so naše poštene žene vedno proti „Nar. Listu“.

s V Zavodnjem se bo od 10. do 17. maja obhajal sv. misijon pod vodstvom o. lazarisov iz Ljubljane.

s Tinje. Na belo nedeljo je umrla tukaj Barbara Dušej roj. Dvoršek v 56. letu svoje starosti. Rajnica je bila skrbna mati, vzorna gospodinja in velika dobrotnica ubogih. Bolehala je že dalje časa. Srčno je še želela včakati nove maše svojega sina Karola, ki bo letos kot redovnik v mašnika posvečen, pa Bog jo je prej poklical na nebeško gostijo. Na zemlji pač ni popolnega veselja. Naše sožalje č. g. primicijantu in vsej globoko potrti rodbini!

s Legen. Veselica, katero je priredilo šmarsko bralno društvo pri g. Plesniku, se je vkljub prav slabemu vremenu častno obnesla. — Igralci so vsi prav spretno rešili svoje vloge. Prijetna dolžnost nam je, pohvalno omeniti Lakoto in Karloto, ki sta igrala kakor dva umetnika. Lepa hvala gg. slovenjgraškim pevcom, ki so nam priskočili v pomoč. Ne žabimo vam ta čin ljubavi. — Da ni blagajna preveč trpela, je g. Plesnik, ki zaradi svoje radodarnosti sluje širom slovenske domovine, zastoj pogostil vse igralce. G. nadžupnik Lenart, ki ima vedno odprto srce in odprte roke, pa je poslal lepo svoto. Tema dvema gospodoma izreka tisočero zahvalo šmarsko bralno društvo.

s St. Janž pri Velenju. S svojim lastnim glasom je bil izvoljen za župana naše občine pristen Štajercijanec. Mož hoče upeljati nemški uradni jezik, čeravno se še mu o nemščini menda sanjalo ni. Sploh je pri našem občinskem odboru marsikaj nerazumljivega. Nikjer na celim svetu ne sedi men-

da v občinskem odboru mož, ki niti v volilnem imeniku ni. Pri nas je tako. Okrajno glavarstvo v St. Gradcu ga je postavilo med tiste, ki so dobili enako glasov in žreb je odločil zanj. Volilna komisija je po vseh postavah morala zavreči njegovo izvolitev, ker ni bil v volilnem imeniku, a okr. glavarstvo je odločilo drugače in Slovenec — molči. Da „Štajerc“ hvali novega župana in naše razmere, se nič ne čudimo. Slišimo pa, da našemu g. županu Mihaelu Strašek ni prav, da tudi njim hvali tako umazan list.

s Grad „Gutenbüchel“ pri Šoštanju. Na veliko soboto je bilo v tukajšnji občini od g. barona Karl Emil pl. Haebler bogato obdarovanih 12 revnih rodbin, v imenu katerih se blagodušnemu darovalcu podpisano županstvo najiskrenejše zahvaljuje. Obč. urad okol. Šoštanj, dne 26. aprila 1908. Josip Košan, župan.

s Ribnica. Zagarju Stepišniku na steklarni se je sedemletni otrok tako hudo ožgal pri ognjišču, da je umrl vsled opeklin. — V Jančevem vrhu pa se je vdovi Tomažič deklica, na kateri se je vnela obleka, tako hudo opekla, da je v smrti nevarnosti. Stariši, pazite na otroke! — Dne 24. aprila je občinski odbor postavil pred občinsko hišo jubilejno lipo, ter vložil primerno in jubilejsko krono, katero je daroval vrli občinski predstojnik. Posnemanja vredno!

s Kat. slov. izobr. društvo v Kotljah priredi dne 3. majnika ob 8. uri popoldne v prostorih g. A. Lužnika v Kotljah veselico z igro „V Ljubljano jo dajmo“. Vstopnina znaša za sedeže 40 v, za stojišča 20 v. — K igri vabimo iskreno rojake iz Štajerske, posebno še one iz Slovenjgraškega okraja odbor.

Celjski okraj.

c Redni občni zbor slov. trg. društva v Celju se vrši dne 3. maja v mali dvorani Čitalnice v „Nar. domu“ ob 2. uri popoldne s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih pregledovalcev. 5. Volitev novega odbora. 6. Sprememba društvenih pravil. 7. Sklep glede ustanovitve trg. bolniškega društva za Štajersko. 8. Slučajnosti.

c Slovenska kmečka zveza si s svojim krepkim nastopom dobiva vedno več pristašev. Mnogi, ki so se do zadnjega časa obotavljali vstopiti v K. Z., so ob priliki zadnjih zaupnih shodov z veseljem vstopili kot udje K. Z. Vabimo vse naše somišljenike, da vstopijo v Kmečko zvezo tudi kot člani ter tako, pokažejo, da so prijatelji ljudskega napredka.

c St. Jurij ob juž. žel. Umrl je po dolgi mučni bolezni posestnik Jožef Žličar. Pogreb se je vršil v soboto ob 10. uri v spremstvu domačih duhovnikov. Da je bil rajnik priključen, pričal je njegov krasen pogreb. Udeležilo se ga je mnogo tovarišev in tovarišic od blizu in daleč. S svojo prijaznostjo in dobrotljivostjo si je prikupil srca vseh in ostal nam bode vedno v neminljivem spominu. Naj v miru počiva vrli krščanski mož!

c Trbovlje. Slišimo, da hoče naša občina dati par tisočakov za javno knjižnico. Kmetje smo najodločneje proti temu. Saj imamo svojo čitalnico. Če liberalci hočejo imeti svojo, naj si jo oskrbijo za svoj denar, mi ne bomo zanje plačevali. Dosti nas že stanejo šole, čemu bi zavoljo liberalnih študentov še množili svoje davčne in dolžne knjižice. Zmiron bolj se kaže, kako je bila potrebna ustanovitev Kmečke zveze tudi za našo faro, da skupno protestiramo proti takim športom, ki si jih vsak čas na naše stroške izmisli kak liberalni mlečnjak.

c Trbovlje. Mislili smo dosedaj, da ima le čifutsko nadahneni „Slov. Narod“ patent, zmerjati čez misijone. A letos sta pričapljala za njim celjska „Domovina“ in „Narodni List“. Za njuno zmerjanje se zmenimo toliko, kakor za pasje lajanje. Omenimo samo, da njun dopisnik ni vrđen odvezati jermenov s črevljev jezuitov, ki so vodili sv. misijon. Gotovo ni slišal niti ene pridige, sicer bi ne pisal tako pobalinsko. Čudno se nam zdi, zakaj se liberalni gospodi zbudi vest vsakokrat ravno ob misijonu. Če se drugače nikdar ne zmenijo za cerkev, naj nas kristjane tudi pri takih prilikah pustijo pri miru. Kaže se, da bomo slednjič primorani objaviti brez usmiljenja razna junaštva naših naprednjakov, in potem bo smrdelo ne le po Trbovljah, ampak še nekoliko višje.

c V Novicerkvi se je pri občinskih volitvah pokazal upliv Narodne stranke. Edin Nemec v Novicerkvi, nemško-napredni usnjari Sabukoscheg je tudi voljen v občinski odbor. Če se je za to ustanovila javna ljudska knjižnica, je namen popolnoma dosežen. Škoda, da bi več govorili.

c Dobrna. K poročilu o delovanju dobrnske posojilnice dodamo še toliko, da si je pred 3 tedni omislila tudi domače hranilnice. Lično napravljene šparovčki dopadajo strankam tako, da se jih je v kratkem času razpečalo okrog 30 komadov. Vsak, ki ima hranilno vlogo najmanj 4 K, dobi šparovček na posodo za svojo uporabo doma, ne da bi mu trebalo kaj doplačati. Šparovčki imajo napis „Posojilnica na Dobrni“ in so označeni s številkami. Vsi, ki si hočejo z majhnimi svotami prihraniti veliko, naj se oglasijo za take šparovčke v posojilnici.

c Ponikva. „Slovenski Gospodar“ je res dobro poučen list. Pred kratkim časom je poročal, da se trdnjava Narodne stranke na Ponikvi maje. Sedaj mu pa lahko povemo, da je ta trdnjava že padla. Zadnji četrtak vzela jo je Kmečka zveza s pr-

vim naskokom. Borili smo se od 8. zjutraj do 4. zvečer. Volitev bila je še javna. Narodna stranka že ve, zakaj je volitve tako hitro razpisala, se je mudilo. A malo se je le zmotila. Tudi javno so naši vrli možje pokazali svoje prepričanje, javno se potegnili za svoje pravice. Če se nasprotniki ne bojijo naše zamere, čemu bi se mi njihove. Pravice imamo iste. Seveda se nasprotniki ne morejo sprijazniti s svojim porazom. Tolaži jih znani dr. Zabukošek in jim sestavlja ugovore. Dobro! Tudi tega se ne bojimo. K. Z. si je v svesti, da ni ničesar zakrivila: delala je pridno, a delala postavno, pošteno. Če se tedaj pritožujete, tožite sami sebe, obsojate svoje lastno delovanje. In mi bomo prihodnjice rekli: „Proč s takimi, ki ne znajo ali pa nočejo volitev prav voditi. Novih volitev se pa ne bojimo, kajti te bodo tajne in naša zmaga še lepša.“

c Velika Pirešica. Neki (sicer znani) dopisnik spravil se je v svoji zmedeni liberalnosti nad občinski odbor Velike Pirešice ter mu očita, kako vzorno gospodari župan g. Stefančič, ter navaja v svoji zlobnosti novo napravljen betoniran most čez potok Pirešico. Ni sicer vredno njemu odgovarjati, toda resnici na ljubo, da zvedo cen. čitatelji, kako ti laži-rodoljubi napadajo one, kateri ne trobijo v njihov rog, bodi povedano: Ker je bil most čez Pirešico že v slabem stanu, sklenil je občinski odbor leta 1906. (predno so bili nekateri liberalci poleg) zgraditi nov most in sicer iz betona. Župan, izvršivši odborove sklepe, razpisal je dražbo in ker ni bilo drugega podjetnika, oddal je zgradbo mosta zidarjem polirjem bratom Jordan. Zgradili so ti prvi most, kateri pa se je v resnici razrušil, toda občinskemu odboru pač ni bilo treba sklepati vnovič, kot bi bil primoran še enkrat staviti most, ampak je stavbeniki podjetnik sam ta most v drugič zgradil, ker ga vežejo stavbeniki pogoji. Tudi se ni treba bati dopisniku, da bi on moral (morda s svojim umazanim jezikom) prispevati k tretji zgradbi tega mosta, ampak se slobodno zanaša na podjetnika, da ga bode on sam gradil. Kadar pa bode odstranil podpore, takrat pa le dopisnik priidi pogledat, kako bode zagromel ta most, ki se tako spotikaš nad njim. To bode polom, da se bode cela Narodna stranka v Sav. dolini z umazanim „Nar. Listom“ vred tresla ter vpila: Kaj poročate k temu davkoplačevalci?

c Smarje pri Jelšah. Posebno dobre volje je bil g. Ferlinec dne 26. marca. Povabil je g. Šolskega nadzornika na zlahtno vinsko kapljico, pri kateri sta se radovala še čez polnoč. Kaj bi tudi ne? Saj se je g. Ferlinec posrečilo, svoj jako plemeniti načrt izvršiti, s katerim se naloži po nepotrebnem davkoplačevalcem čez 50.000 K za novo šolsko stavbo. G. Ferlinec, že enkrat ste se veselili, pa vaše veselje vam je bil g. deželno-stavbni inženir iz Gradca, poslan od deželnega šolskega sveta, prekrizal. Gotovo vam je še v spominu, pa tudi gosp. Šolskemu nadzorniku, kako vam je g. stavbni inženir razlagal šolsko stavbinske postavne, ter vam vašo željo, da bi nakladali kmetu nepotrebne stroške, prečrtal. Če je zahteva po novem šolskem poslopiju opravičena, čemu ste pa, gospod nadzornik, tako gladko podpisali komisijski zapisnik, kateri govori samo o popravili sedanjega šolskega poslopja. Neresnično poročilo dr. Ploja pri deželnem šolskem svetu je sedaj nazkrinkano. Vajina skrb bi morala biti, da se isti pravilno pouči in prekliče ukaz, vsled katerega bi se naj stavila nova šola. Veselila sta se pri zlati kapljici do 2. ure zjutraj in ga zopet pila najbrž na medvedovo kožo.

c Smarje pri Jelšah. V naši fari sedaj hudo bolehalo otroci na ošpicah ali blekih. Umrl je že skoraj letos toliko otrok, kolikor jih je bilo rojenih. Dne 27. aprila smo kar naenkrat 4 pokopali.

c Iz moziške okolice. Umrla je dne 9. t. m. po dolgi, mučni bolezni Marija Deleja, kmečka hčerka, v cvetju mladosti, v 19. letu. K pogrebu so jo spremljala dekleta Marijine družbe z društveno zastavo, in veliko drugega ljudstva. Ker je bila rajna družbenka Marijina, je imel nagrobni govor voditelj družbe Marijine P. Anzelm Murn, dekleta so ji pa zapela nagrobnico. N. v m. p.!

c Sv. Pavel pri Preboldu. Od odbora tukajšnega izobraževalnega društva so se pretečeno nedeljo poslovili dosedanja večletni predsednik č. g. J. Vodošek, ker so nameščeni na župnijo k Sv. Bolfenku pri Bišu. Pod njihovim vodstvom se je društvo vsestransko razvijalo in uspešno delovalo. Udov šteje sedaj nad 120. Ob tej priložnosti jih je imenovalo svojim častnim članom (jim izročilo krasno diplomo) in jim odhajajočim še enkrat izreka najudanejšo zahvalo za njih trud in požrtvovalnost.

c Iz Gornje Savinske doline. Na shodu v Mozirju, katerega je sklicala Narodna stranka pred državnozbornskimi volitvami, predstavljal se je kandidat neodvisnih kmetov g. Ježovnik. Ježovnik je kot kandidat razvil svoj program v znamenju poslanske nezmožnosti. Rekel je, kakor nam je liberalni list stokrat zatirjeval (drugi so tudi drugače razumeli), akoravno sem mesar, delal bodem na to, če bom poslanec, da ostane srbska meja zaprta. Saj je to tudi dolžnost za vsakega od kmetov izvoljenega poslanca. Je li pa se potrudil Ježovnik, da to občino spolni v korist našemu okraju? Nikakor ne! Ježovniku je bila mar le lastna korist. Ker sam sebi ni hotel biti konkurent in pred volilci ne navaden lažnik, se pa rajši ni udeležil seje, pri kateri je bila tako važna točka na dnevnem redu, namreč odprtje srbske meje, pred katerim trepeti vsak kmet. Misli

li Ježovnik, da so ga kmetje zato volili, da si bode kot poslanec za masno plačo ogledoval Dunaj in pa doma barantal s telički in kravami? Obljubil je tudi, da bode skrbel, da bodo imeli splavarji vse enake pravice pri spravljaju splavov. Tega vprašanja pa gospod Ježovnik, kakor se vidi, sploh ne razume. Hočemo mu torej pojasniti stvar. Pri spravljaju flosov imajo vsi splavarji enake pravice. Kdor dobi zadostno število ljudi, tisti pa prej pelje splave, to je pa odvisno od plače in hrane. Upamo, da bo glasoval Ježovnik, kadar se bo spet slo za kako važno kmečko vprašanje, s Kmečko zvezo, da se ne bo vedno tako neznansko osmešil, nam volilcem pa škodoval.

c **Savinska dolina.** Neumnost laži-Narodne stranke je večja kakor stranka sama. Njeni listi in govorniki se navdušujejo za pogodbo s Srbijo, češ, potem bomo lažje spravili savinske flose v Srbijo. Ob enem pa kričijo, da so nam kmečki poslanci strašno škodovali, ker so glasovali za nagodbo z Ogrsko. Prevdarimo! Ako bi šlo po volji Robleka in tovarišev, odklonjena bi bila nagodba z Ogrsko, in potem bi naši flosi smeli voziti prosto le do Brežice. Narodna stranka nam torej dovoljuje uvoz v Srbijo, na Ogrsko pa nam zapira pot. V Srbijo vendar ne moremo, če ne smemo skozi Ogrsko. Narodna stranka se lahko brez skrbi imenuje neumna stranka, ali še boljše sleparska stranka.

c **Gornjigrad.** Veselica bralnega društva se je v kljub slabemu vremenu kaj dobro obnesla. Smeha je bilo veliko, tudi blagajnik je zadovoljen. Ker pa še veliko oddaljenih gostov ni videlo naše vrle mladine pri igrah, zato bomo celo veselico ponovili v nedeljo dne 3. majnika. Pridite torej gostje mili iz Ljubnega, iz Luč iz Mozirja, iz Bočne, iz Noveštitke in od vseh krajev, napravite majniški izlet v Gornjigrad, veselica se vrši v župnišču, pokazite z mnogobrojnimi obiskom, da se ravnamo po geslu: Svoji k svojim; ne strašite se nobenega vremena. Obširen popis veselice bo v prihodnjem "Gospodarju". Torej na svidenje veselo! Začetek ob pol 3. uri popoldne.

c **Izobraževalno društvo v Št. Petru v Sav. dol.** priredi v nedeljo dne 3. maja veselico v prostorih g. Zganka: 1. V Ljubljano jo dajmo. Veselica v treh dejanjih. 2. Petje. 3. Saljivi prizor "Kmet in fotograf". 4. Godba in prosta zabava. Začetek ob 4 popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

c **Nova cerkev.** Igra "Kukavica-modra ptica" bodo predstavljala novocirkovska dekleta dne 3. maja v kat. bralnem društvu točno po večernicah.

Brežiški okraj.

b **Uradno poslopje v Brežicah.** Vsled interpelacije dr. Benkoviča se je vlada jela pečati s vprašanjem gradnje novega uradnega poslopja v Brežicah, v katerem bi vsi uradi bili združeni.

b **Prvi grozd** se je videl na Malem kamnu na belo nedeljo dne 26. aprila. Popoldne tistega dne je pa prišla nevihta s točo. Škode ni sicer nobene, a vendar se je začel prezgodaj kazati ledeni dež. Kaj še bo?

b **Št. Vid pri Planini.** Gospodarsko bralno društvo je priredilo na velikonočni ponedeljek igro. Predstavljali so domači fantje Marijine družbe "Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček." Igra se je dobro obnesla. Ljudstvo, ki ga je bilo prav mnogo, je kazalo zadovoljnost in zanimanje. Slava fantom, ki so se tako potrudili. Dal Bog, da bi dobro napredovali v pravi izobrazbi in v ljubezni do kmečkega stanu! Na belo nedeljo so pa predstavljala dekleta iz Marijine družbe "Sv. Neža." Po tej igri so fantje še svojo ponovili. Slava vsem igralcem, posebno pa predsedniku bralnega društva! Prvi korak je storjen. Neustrašljivo naprej in prišel bo de čas, ko ne bodo Sentvidčani na slabšem od drugih. Vzburite se tudi druge sosedne župnije, kajti pomlad je že tu! Vi pa, predragi fantje, čitajte radi dobre knjige in časnike! Naročite si kolikor mogoče vsak nov list "Mladost", ki je posebno za mladeniče! Učite se tudi v tamburanju — kakor dobjanski fantje!

b **Podpora za škodo po plazovih na Bizeljskem.** Po plazovih poškodovani vinogradniki v Stari vasi ter Zupelevec so posredovanjem poslanca dr. Benkoviča dobili podpore 2700 K.

b **Gospodarski razgovor,** prirejen od Kmečke zveze, se je vršil v Globokem pri Brežicah dne 26. t. m.

b **Škandalozne razmere na brežiški pošti** bodo predmet interpelacije poslanca Benkoviča, ki se vložil prve dni maja.

b **Slov. kat. izobraževalno društvo** v Smarju pri Savnici daroval je ž. g. Janez Čemažar, kapelan na Teharjih 2 kroni. Iskrena hvala!

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Katoliška tiskarna** v Ljubljani je praznovala v petek, dne 24. t. m. petindvajsetletnico svojega obstanka.

† **Telovadni odsek S. K. S. Z. v Ljubljani** priredi s sodelovanjem nekaterih članov drugih odsekov v nedeljo, dne 3. maja 1908, v veliki dvorani hotela "Union" v Ljubljani drugo javno telovadbo. Spored: 1. Rajalni nastop. 2. Proste vaje. 3. Nastop naraščaja. 4. Orodna telovadba: a) naraščaja; b) članov; c) vaditeljskega zbora ljubljanskega odseka. 5. Alegorična skupina. 6. Rajalni od-

hod. Začetek točno ob 5. uri popoldne. Pri javni telovadbi sodeluje slavna c. kr. vojaška godba 27. pešpolka kralja Belgijcev. Vstopnina: Sedeži na galeriji nad vhodom in odrom po 2 K; sedeži ob straneh galerije po 1 K; stojišča na galerijah in v dvorani po 60 vin.

† **Nova Slomšekova slika.** Akademski slikar Pistor je naslikal pokojnega lavantinskega škofa Slomškega in razstavil to sliko v Celovcu. Pravijo, da je Slomšek zadet izvrstno in prekaša ta slika vse dosejanje.

† **Sežiganje mrtvih.** Na Češkem je tudi že zelo močno gibanje, ki zahteva, naj bi se mrtveci ne pokopavali, temveč sežigali. Ustanovila se je zavarovalna pogrebna bratovščina, h kateri je pristopilo takoj prvi teden že čez 2000 članov.

Drobtinice.

d **General Linevič umrl.** Nekdanji višji poveljnik mandžurske armade, general Linevič, je umrl dne 23. aprila na pljučnici. General Linevič je bil eden izmed najboljših ruskih generalov. Že leta 1859, ko je bil prvičkrat v vojski in sicer na Kavkazu, se je odlikoval. V rusko-turški vojni leta 1877 je bil težko ranjen. Ko je ozdravel, se je povrnil zopet k armadi. Ob tej priliki mu je car tudi podelil red sv. Jurija in častno sabljo. Od leta 1895 do 1900 je bil nadpoveljnik južno-ruskih čet. Leta 1900, predno so se izbruhili nemiri na Kitajskem, je bil imenovan za poveljnika prvega sibirskega voja. Tukaj se je Linevič posebno odlikoval. Ko so bila tuja poslanstva oblegovana v Pekingu od takozvanih boksarjev, je marširal Linevič z oddelkom vojakov nad Peking in kmalu osvobodil poslaništva. Car mu je podelil visok red in ga imenoval za generala infanterije. Leta 1905 je postal Linevič namesto Kuropatkina vrhovni poveljnik mandžurske armade, katero imenovanje je vse vojaške navdušilo. Sploh je bil pri vojaštvu jako priljubljen.

d **Velikanski škandal** v sikstinski kapeli v Rimu. V sikstinski kapeli v Rimu se je pri papeževi velikonočni maši zgodil velik škandal. Posredovanjem avstrijskega poslanika so dobili vstop v kapelo dunajski žid, privatni docent Feilbogen in 2 židinj. Pri obhajilu sta se židinj rini v prve vrste in bile tudi obhajane. Židinj ste nato sv. hostijo — izpljuvali! Med navzočimi katoličani je vsled tega nastalo silno razburjenje. Nad tako silnim židovskim bogoskrunstvom je vse ogorčeno.

d **Podržavljenje avstrijskih lekarn.** Kakor poroča "Grazer Tagblatt", se dela na to, da se podržavi, oziroma podeželijo vse avstrijske lekarnice. Tozadevni načrt izdela lekarnar Leopold Willerth.

d **Zarota proti portugalskemu kralju.** V Lizboni so odkrili novo zaroto na življenje mladega portugalskega kralja Manuela, ki so ga nameravali usmrtiti, ko se otvori portugalski državni zbor. Oblasti zapirajo pristaše ljudovlade. Ko se otvori v Lizboni državni zbor, bodo pripravljeni vojaki za vsak slučaj. Pot iz kraljeve palače v zbornico zastražijo tri vrste vojakov. Kralj se pelje k otvoritvi v zaprtem vozu, ki ga bo spremljal konjeniški polk. Ljudovladno časopisje sviri vlado, naj ne gre predaleč, da ne doleti Portugalske usoda Francoske.

Književnost.

§ **Silke iz štajerske zgodovine.** Ta knjižica se dobiva v naši tiskarni za 20. vin. Prirejena je za slovenske štajerske šole po profesorju Kaspretu in pod nadzorstvom deželne nadzornika Končnika. Ministrstvo je dovolilo, da se ta knjižica rabi tudi pri pouku v višjih razredih ljudskih šol.

§ **Trubarjev spomin** se slavi letos in liberalci bodo ob tej priliki z veliko vneto potvarjali resnico in pačili zgodovino na škodo katoliški stvari. Za to z veseljem pozdravljamo ravnokar v Ljubljani izšlo znanstveno delo, ki nam opisuje žalostno dobo pred Trubarjem ter pravično razdeljuje solnce in senco na vse strani. Imenuje se: Cerkvene razmere med Slovenci v XV. stoletju in ustanovitev ljubljanske škofije. Spisal dr. Josip Gruden. Založila Leonova družba. Knjiga velja 5 K, s poštnino vred 5'30 K in se dobi v Katoliški bukvarni v Ljubljani. V svoji razpravi se pisatelj ne omejuje le na deželo Kranjsko. Ozira se na vse slovenske dežele južno od Drave, ki so v tedanji dobi tvorile cerkevno upravo enoto pod vladno akvilejskega patriarha. Knjigo toplo priporočamo vsem, ki se zanimajo za zgodovino, posebno pa društvenim predavateljem, ker jim bo letos ta znanstvena knjiga proti plitvim liberalnim klevetnikom dobro služila.

Najnovejše novice.

Duhovske vesti. Č. g. Rudolf Raktelj, župnik v Radgoni, je imenovan za župnika na Bizeljskem. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Adolf Gril iz Bizeljskega v Koprivnico, Ivan Ile iz Smarja pri Jelšah v St. Pavel pri Preboldu, Sinko Franc iz Mariborja v Smarje pri Jelšah, Bratušek Franc od Sv. Miklavža pri Ormožu k Sv. Juriju ob Ščavnici, Ivan Alt iz St. Lenarta v Slov. gor. v Maribor, Stuhec Franc od Sv. Jurija ob Ščavnici k Sv. Miklavžu pri Ormožu, Goričan Ivan od Sv. Petra pri Radgoni k Sv. Lenartu v Slov. gor.

Sadje- in vinorejsko društvo za šostanjski okraj v St. Ilju pri Velenju ima svojo redno glavno skupščino v nedeljo dne 10. maja t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih g. Ivan-a Kranjca v St. Ilju.

Listnica uredništva.

Vurberg. Dopis prihodnjič. Zavetje pošljemo. Pozdravljeni! — Sv. Lovrenc v Slov. gor. Preveč osebno in tožljivo. Ne zamerite! Dopisujte dalje! — Kostivnica. Zmanjkalo prostora, prihodnjič! — Makole. Pride prihodnjič. — Kozje. Drug dopis prihodnjič. — Podova. Pozdravljen, prihodnjič. — Polensak. Tudi zaradi pomanjkanja prostora se le prihodnjič. — Dobrna. Istotako. — Zibika. Ravnatko. — Konjice. Prihodnjič. — K. J. v Veržetju. Tvoja dopisa za to štev. prepozno. Jeden pride prihodnjič. Zdravstvuj in pridno poročaj!

Loterijske številke.

Dne 25. aprila 1908.					
Line	9	80	56	58	49
Trst	67	64	71	35	11

Veseloštopovani gospod Weixl!

Z Vašim praškom za bolno perutnino "Palma" sem bila zelo zadovoljna. Piščeta, ki so bila bolna, so vled tega preparata hitro in popolnoma ozdravela. — Tudi gospodinj, ki sem jim prašek "Palma" priporočala, so se vse pohvalno izrazile o njem. — Torej, lepo se vam zahvaljujem za to perutninsko zdravilo, ter ga vsaki gospodinj prijazno priporočam. S spoštovanjem

Jozefa Maršec, l. r.

veleposlanca in krčmarica.

Il. varstv. znamka. Pri Sv. Petru, pošta Maribor, 13. 12. 1907.

Nova priznanja v prih. štev. — Čitajte inserat "Palma"! Za 10 K denarja, 12 K Palma; za 20 K denarja, 25 K Palma; trgovcem še poseben zaslužek.

Naznanilo.

Za polletni tečaj, ki se začne dne 1. julija 1908 na deželni podkoški šoli v Gradcu, se bode podelilo na revne in uboge kovače deset deželnih ustanov po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje ustanove nekaterih okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudskošolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prešnik z reverzom zavezati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svojo obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oziroma v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje naslovljene na okrajni odbor v Gradcu, se naj pošljejo z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim spričevalom, z zdravstvenim in šolskim spričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalom o gmotnih razmerah in o navednosti

do 31. majnika 1908

na ravnateljstvo gori imenovanega zavoda.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglasijo v teku prvih treh dni, v začetku tečaja pri vodju. Seboj naj prinesejo dokazilo o dovršeni starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagati in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo in delavsko knjižico.

Gradec, dne 16. aprila 1908.

362 **Deželni odbor štajerski.**

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bo oddalo v začetku šolskega leta 1908/9 t. j. 15. septembra t. l. več prostih mest štajerske hranilnice.

Prosilci za ta prosta mesta morajo biti pristojni na Štajersko in najmanj 16 let stari. Prosilci morajo oddati neokolekovane prošnje, ki morajo biti naslovljene na deželni odbor štajerski, osebno pri ravnateljstvu deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru najpozneje do 15. julija t. l. Prošnji je dodati krstni in domovinski list, zdravniško spričevalo, izkaz o stavljenju koz, navedeno spričevalo, spričevalo o dovršeni ljudski šoli in ubožno spričevalo.

Dotični, katerim se prosto mesto podeli, se morajo zavezati s pravno veljavnim reverzom (zaveznim pismom), da bodo opravljali po dovršeni šoli, oziroma po dovršenju vojaških let tri leta gospodarske šole na Štajerskem, ali pa morajo plačati za vsako leto, katero prežive izven dežele, 200 K ravnateljstvu deželne sadjarske šole v Mariboru v deželni fond štajerski. Pri oddaji ustanov se bo posebno oziralo na take sinove nepremožnih kmečkih posestnikov, ki se po dokončani kmetijski šoli vrnejo na svoj dom, da tam gospodarijo. V prošnji je ta okolnost posebej omeniti.

Gradec, dne 21. aprila 1908.

363 **Od deželne odbora štajerskega.**